

KURJER WARSZAWSKI

D. 28. Marca. — Rok 1839.
Czwartek.

N° 85.

Jutro, ŚŚ. Cyril i Guntram.
Wielki Piątek.

Jutro o godzinie 4 po południu, licząc ze-
brać się mający Amatorowie i Artyści muzyki
mają zamiar odegrać w Kościele XX. Augustja-
nów, przy Grobie ZBAWICIELA, siedm słów
TEGOŻ, do których Hajden sławną napisał
muzykę. Także w Kościele XX. Piiarów przy
ulicy Sto-Jańskiej, jutro o godzinie 6tej wie-
czorem, będzie wykonane *Miserere* J. Ch. *Pergo-
lesego*, które corocznie w Rzymie w tymże
dniu bywa wykonywane. Wspomnione dzieło
przeszło 100 lat iaktiest napisane; u nas w War-
szawie, o ile wiemy, będzie wykonane raz
pierwszy. W kościele Towarzystwa Dobro-
czynności, znakomici utalentowani Amatorowie,
przy grobie ZBAWICIELA wykonywać będą
stosowne wyberowe muzyki. — Rada Admini-
stracyjna zatwierdziła zapisy: dla Szpitalu Dzie-
ciątka Jezus w Warszawie zł. 2,500; dla Szpi-
talu Ewangelickiego w Warsz: zł. 1,000; na
utrzymanie 4ch ubogich przy kościołach para-
fi w Jakubowie i Stanisławowie zł. 8,000; przez
niegdy Rafała *Cichockiego* testamentem poczy-
nione. — Stróskana Żona wraz z dziećmi po
ś. p. Andrzeju *Smolikowskiu* Rektorze-Emery-
cie b. Szkół Woiew Lubeli, zmarłym wczoraj
w 75 roku życia; zapraszają przyjaciół i znajo-
mym na exportację ciała jutro o godzi 2 po
południu z domu przy ulicy Nowy-świat Nr 1300,
na smętarz Powązkowski odbyć się mającą. —
Numer 48my *Tygodnika Rolniczo-Technolo-
gicznego* wyszedł z druku. — Salomon *Lipszye*
Rabin Warszawski, rozstał się z tym światem.
Taka wieść rozlegała się onegdaj rano w Gmi-
nie Izraelitów Warsz:, a smutek i żałoba osia-
dły na twarzach. Że Kupcy tegoż wyznania
przymykali sklepy; że do 20,000 osób odprowa-
dzało ciała na miejsce spoczynku; że od naj-
znakomitszych aż do biednego wyrobnika każ-
dy prawie przewyższyć chciał drugiego w oka-

zaniu żalu; wszystko to jest nader naturalnem,
gdyż Izraelici w Europie 2ch mieli najznakom-
mitszych Rabinów w obecnej epoce, nauką i
pobożnością słynących, to jest Rabina *Poznań-
skiego* i *Warszawskiego*, pierwszego stracili w
r. zeszłym, a drugiego onegdaj. Strata niepo-
wetowana ludzkiemi słowy określić się nie da-
je. Wyliczenie cnot zmarłego obok nauki i
pobożności za obszerne byłoby do zakresu
pisma; przecież o iednej celującej niegodzi się
przemilczeć, to jest, iż od pół wieku swego pę-
dząc dni w cierpieniach skołatanego zdrowia,
mniej czuł te cierpienia od bólu i umartwie-
nia iakiego Doznał, niemogąc tak bojaźnie roz-
dawać iatmużny ubogim iak tego pragnął,
a lubo dobrze był wyposażony, lubo dochodził
ty go liczne ofiary, iednak tak pamiętał o ubo-
gich tutejszych i obcych, że nieraz oddając
wszystko, sam cierpiał niedostatek. 75 lat po-
bożnego życia kończąc, powołany został po
odebranie zasłużonej nagrody. J. G..... —
W *Suszarni* urządzonej według nowego wynalazku
przy ulicy *Żelaznej* pod Nr 1125, odby-
wa się wysuszenie mąki i kaszy z wszelką po-
myslnością; podobna suszarnia stanie się tem ko-
rzystniejszą, że takową każdy Młynarz, Piekarz
lub handlujący mąką, bardzo łatwo w swem
domu urządzić może, a nawet może stać się
powodem do zewnętrznego handlu mąką. —
W składzie muzyki *Gust: Sennewalda* wyszedł
nowy Śpiew p. t. *Do Księżyca*. Romans z towa-
rzyszeniem fortep., skomponowany przez Ant:
Teichmana, słowa Hra: *Léona Potockiego*, zł.
1. Mazur skomponowany na pianof: i ofiaro-
wany W. *Henrykowi Gotartowskiemu*, przez
J. *Gukiel*, zł. 1. — Z wczorajszego widowiska
w Teatrze Rozmaitości danego na dochód ubo-
gich będących pod opieką Towarzystwa Dobro-
czynności, było w pływ przeszło zł. 1,200;

po *Powrocie Majtka* przywołani, J. *Pani Halpert*, J. *P. Kudlich* i *Żółkowski*. — Woda na Wiśle od onegdaj zaczęła przybierać i wczoraj po południu lody puszczać zaczęły, dziś krapły nie bardzo gęsto.

Z Kielc. — Jak miło jest w podróży, zmuszoną będąc wiednem miejscu kilkanaście za- trzymać się godzin, znaleźć rozrywkę, zwłaszcza kiedy ta jest z szlachetnym połączone celem. Tej przyjemności użyli przepędzający wieczór z d. 23 b. m. w *Kielcach* miłośnicy gub: *Krakowi*, której czuli i znajdujący szczęście w pociesze- niu nieszczęśliwego, mieszkańcy rok rocznie na dochód cierpiącej ludzkości, przedstawiają wi- dowskiego dramatycznego, koncerty lub inne tego rodzaju zabawy. W tym roku zastanawia gor- liwego i czynnego Opiekuna Szpitalu S. ALE- XANDRA w *Kielcach*, ułożono wieczór muzy- czny wykonany z usilnością i znajomością sztuki. Z wykonanych dzieł najwięcej podobają się: Duet z opery *Napój miłosny*, śpiewany w języku włoskim; Duet na skrzypce i fortepjan *Lasosa* i *Herza*; Aria z opery *Norma*; szcze- gólniej zaś zajął słuchaczy Duet *Głos za bie- dnymi*, utwór podobno iednego z Członków Ra- dy Szpitalu S. Alexandra, wykonany przez Os- soby znane z swych dobroczynnych uczuć. Oby przykład ten więcej znalazł naśladowców! Mu- zykałny ten wieczór zaszczycony był obecno- ścią J. W. Naczelnika Woennego i wielu in- nych dostojnych osób; liczne grono Dam po- twierdziło to dawne o nich zdanie, iż gdzie i- dzie o ulżenie cierpień, ootarcie łez nieszczę- śliwemu, tam one nie dadzą się uprzedzić Mę- ężczyznom, których tym razem małą bardzo wi- dzieliśmy liczbę.

K. R.

Z Stanisławowa. — Zebraną w czasie Jarmar- ku od moralnie zaniedbanych ludzi zł. 10 w dniu 11 b. m. i r. na półpoście w mieście tutej- szem odbywającego się, przesyłając Redakcji Kurjera Warsz. prosimy aby te kwotę na fun- dusz moralnie zaniedbanych dzieci złożono. Fundusz ten pochodzi w połowie od Franciszka

T. mieniącego się być officjalistą prywatnym Folwarku *Ręczęj* za dopuszczenie się kradzie- ży 2ch czapek przez tegoż, w drugiej zaś po- łowie od Stanisławowej D. z Wsi *Ręczęj Wło- ściański* za czyn podobnyż iak pierwszy.

Anglia. — Xiążę *Wellington* przeznaczył dla przyszłej swojej synowej podarunek nader zna- cznej wartości, znalazł albowiem w swoim ga- binecie dyamenty o których dawno zapomniął, i te przeznaczył przyszłej Margrabinie *Douro*. Między temi kosztownościami znajduje się or- der darowany mu od *Ludwika 18go*, wartości 2 miliony złp.

Francja. — P. *Thiers* 16 b. m. dał uczyć dla członków nowego ministerstwa, prócz tych znaj- dowali się także Marszałek *Gerard* (Żerar) i P. *Odilon Barrot*. — Admirał *Baudin* (Bodę) kazał w zatoce *Mexykańskiej* krążyć iednej korwecie i 2m brygom woennym dla obrony statków francuz; od korsarzy *mexykańskich*. — Eskadra przy *Antyllach* ma być znacznie wzmocnioną, Admirał *Arnu* odpłynie na miej- sce swojego dowództwa w Maju na fregacie *Ar- mida*. — Zapewniają że izba Deputowanych za- raz po zagaieniu zajmie się wnioskami o ko- lejach Żelaznych i o budżecie. — Templarju- sze w *Paryżu* 18 b. m. obchodzili rocznicę śmierci ostatniego Wielkiego Mistrza swojego zakonu, *Jakóba Molaj*, który roku 1314 został spalony.

Hiszpanja. — Gdy iednemu z bataljonów na- warskich kazano udać się pod rozkazy *Marota*, mieli wszyscy żołnierze oświadczyć, że wolą przejść do *Francji*. — Niektórzy utrzymują, że *Espartero* już od dawna zostawał w układach z *Maroto* względem położenia końca wojnie do- mowej, lecz temu byli na przeszkodzie Kortezy w *Madrycie* i przeciwnicy *Marota* w głównej kwar- terze *Don Karola*, z tej to przyczyny za sta- ranie *Espartera* posiedzenia Kortezów zosta- ły odroczone, a *Maroto* usunął swoich nieprzy- jaciół ze strony *Don Karola*; teraz układy toczą się spokojnie i wszystko zapowiada bliskie

zawarcie pokoju. — Mieszkańcom *Wiltorji* dozwolono niedawno widzieć się z mieszkańcami sąsiednich miast karlistowskich; radość między niemi była powszechna i ci roknia sobie rychłe ukończenie wojny. — *Espartero* ruszył z *Lodozy* ku *Estelli*.

Niemcy. — Arcyksiążę *Stefan* wyjechał z synem *W. Xięcia Wajmarskiego* do *Budy*. — Xiążę *Szwarcenberg* przybył do *Wiednia*, zdać się, iż więcej nie wróci do *Hiszpanji*, gdzie *Maroto* dąży przywłaszczyć sobie całą władzę. — Z *Wiednia* donoszą, że od niejakiego czasu wydłarza się upadłości drobniejszych kupców. — W *Gresenbergu* u leczącego wodą *Prisnica*; nawet przez całą zimę znajdowało się mnóstwo rozmaitych osób, a na lato już tylu oświadczyło iż przybędą, że miejsca zabraknie. Mają przeto być urządzone inne miejsca na wzór *Gresenberga*.

Rozmaitości. — We *Włoszech* w różnych miastach od początku karnawału roku z., aż do końca karnawału r. b. wystawiono nowych *Oper* około 50, do których pisało muzykę *Kompozytorów* 40; to mi płodność! ale to są kwiaty które podobno żyją iedną tylko porę roku (*Stagione*) z małym bardzo wyjątkiem. *Śpiewaków* mnóstwo, ale znakomitych nie ma. To wszystko dowodzi, że ten rodzaj widowisk zamienił się w rzemieślnicze i dorywkowe zarobkowanie, i że ten nadobny krzew wieków, za nadto we *Włoszech* wybuiął, bo z swoich rozłożystych gałęzi, tylko drobne i krótko żyjące wydaie gałązki. — *Jenjałny* Autor francuzki napisał, iż stopień cywilizacji ludów można poznać po kształcie ich widelców i tak n. p. u ludów dzikich są używane widelce iedno-sztyletowe, na wschodzie widelce 2-sztyletowe, w *Angliji* 3-sztyletowe, we *Francji* tylko 4-sztyletowe, zatem według tego stosunku, *Francja* jest kraiem najucywilizowanym w *Europie*. (Autor tego artykułu musi zwykle iadać widelcem iedno-sztyletowym). — *P. Wejnen* Fabrykant papieru w *Paryżu*, wynalazł gatunek papieru nazwany przez niego *ba-*

tystoicym, który według doniesienia w pismach już jest w modzie w buduarach *Dam*, gdzie zastępuje miejsce ręcznika, a ma ieszcze tę własność, iż w miejscach gdzie leżą pachnidła, stają się wcale niepotrzebnymi. — *Kapitan* *Francuzki* *P. Lukas* powziął oryginalną myśl założyć szkołę marynarki na statku i żeglować z nią około świata. Zapewnia, iż z młodemi ludźmi życzącemi wykształcić się na żeglarzy lub kupców, odpłynie do miejsc celniejszych i tak w sposób praktyczny wykładać będzie astronomję, ićometrię, żeglarstwo i naukę handlu. Były Minister marynarki *P. Rozamel*, napisał do przedsiębiery list nader pochlebny i przyrzekł polecić go wszystkim konsulom *Francuzkim* w miastach portowych. — *P. Samson* Nauczyciel sławnej *Artystki* dramatycznej *Panny Raszel*, kształci nowy cud dla sceny, nieiaką *Pannę Becdebaire* (*Bekdeber*) mającą pochodzić z najniższej klasy ludzi. — *P. Liżje* kształci dla traidji *Pannę Paillard*, a *Wersal* zachwycą się nad grą *Panny Maxin*, spodziewanej w teatrze francuzkim. *Dziennik Czas* z tej okoliczności czyni uwagę: „*Damy* przynoszą zaszczyt scenie bardziej niż mężczyźni.“ — Za każde wystąpienie w teatrze *Wiedeń*: *Panna Taljoni* teraz pobiera 4000 złp. — W *Pompei* wykopano w tych dniach skamieniałą kotkę trzymającą w pysku skamieniałą myszkę. Zasypanie się miasta pewno nastąpiło w chwili kiedy kotka złowiła swoją ofiarę, a popiół od kilkunastu wieków te zwierzęta przywalający spowodował petryfikację. Tylko ogon myszki jest nieco uszkodzony, zresztą osobliwość ta jest wcałości. — W *Waresie* niedaleko *Medyolanu* zaprosił bogaty *Dziedzic* na ucztę żoną z samych kasztanów. Szczególniej smaczne były buden i pasztety z tych owoców. Uznano za wysmienite łody, chleb, kawę i rozsogły, wszystko z kasztanów. — W *Berlinie* umarł niedawno sknera, który przez 15 lat nie opuszczał swego samotnego mieszkania, w garbach i śmieciach znaleziono po nim ukrytą

summę 1,080,000 zł. — Na Koncercie danym w tych dniach w Paryżu u Panów *Laforest i Herca* wykonano tercet na skrzypce, fortepjan i organy. — Pani *Senase* darowała Pannie *Raszcz* mebel nader znacznej wartości. Jest to *neseser* zawierający toaletę, serwis i sekretarzyk. Fabrykant zrobił tylko 2 takie *nesesery*, jeden dla Xieźny *Berri*, a 2gi dla Pani *Thiers*. — P. *Koz* opowiada w piśmie angielskiem zoologicznem: W okolicy *Lauzanu* znaleziono żmiją na 10 cali długą, którą przy 3ciej części swojej długości, począwszy od ogona miała na lewej stronie wyrostek podobny do nogi iaszczurki, a na prawej stronie także wyrostek podobny do nogi ieszcze nie wykształconej ukrytej pod skórą. Przy czolganii się nie zdawała się żmija nogi używać. Była wycieńczoną i osłabioną, żyła ieszcze przez 3 dni, potem ją zabito przez wrzucenie do wysoku winnego. Teraz wyjaśniła się zagadka. Żmija (*Goluber borus*) uchwyciła i połknęła iaszczurkę prawie takiejże co ona wielkości. Druga również silna zachowała ieszcze życie w wnętrznościach żmii. Skutek ztąd wyniknął, iż swoimi małemi pazurami tak długo drapała, aż w boku żarłocznego gadu utworzył się otwór, przez który przednia noga zupełnie wolno wylazła. Kolor iaszczurki będąc podobnym do koloru żmii, nie dał poznać różnicy, a prócz tego otwór szczelnie był zamknięty przez nogę. Zwierzę znajduje się w muzeum w *Lauzanie*.

PRZYECHALI DO WARSZAWY.

Brodkiewicz Sta: Dzie: z Gozdowa; Kozarski Wal: Dzie: z Kalonka; Trabczyński Adam z Broszy; Wydrychiewicz Kazi: Dzie: z Rudlina; Okecki Onuf: Dzie: z Krobowa; Stoneczyński Józ: Dzie: z Jagodnego.

DONIESIENIA.

Star: Kopel *Ledermann* Kupiec Warszawski, od niejakiego czasu, nieco pomieszanie zmysłów cierpiący, d. 22 Marca r. b. potrafił uniknąć zoka strzegącego go człowieka, i niewiadomo gdzie się znajduje, ma lat 50, ubrany był w Kapelusz z dużem rądem, Kapotę sukienną ciemno-niebieską, Spodnie axamitne piaskowe w paski, Kaftanik watowany pół jedwabny

ciemno-czerwonego koloru, na szyi czarną Chustkę zużytą, na sercu zaś zawieszoną miał Amuletę płótnem obszytą. Ktoby o nim miał jaką wiadomość, zechce się zgłosić do stroskanej familji wyżej opisanego przy ulicy Nowiniarskiej w domu Brynera pod Nr 1800 zamieszkałej, a oprócz czulej wdzięczności, sowitą nagrodę odbierze.

Wycieżdżając do Petersburga, oświadczam moim PRZYJACIOŁOM I ZNAJOMYM najczulsze pożegnanie. — Warszawa d. 27 Marca 1839. *Alexander Katsch*.

DOKUMENT przez JW. Mikołaja Hrabi Gurowskiego na 500 sztuk DRZEWA łowie wystawiony, powierzyłem za kontraktom Lewinowi Cytronbaum mieszkającemu miasta Łęczycy, zaś czasowo w mieście Koninie bawiącemu. A gdy tenże przyrzeczeniu swojemu nie uczynił zadość i wzmiankowanego dokumentu nie zwrócił; ostrzegam przeto iżby nikt takowego od Cytronbama nie nabywał, gdyż w razie przeciwnym z własnej winy na szkodę będzie narażonym. W Turku dnia 20 Marca 1839 roku. *Michał Grossmann*.

Jest do sprzedania Kocz używany za pomierną cenę; wiadomość u Szwajcara w Miynie Parowym na Solcu.

DOBRA Ziemskie z 4ch Folwarków składające się, w Gub: Kaliskiej, mil 4 od miasta Kalisza, i pomiędzy fabrycznemi innemi miastami, przy szosie położone, w gruncie dobre, łaki, pastwiska dla owiec, i Łasy obfitujące, znaczną Propinacją i 2 Górzelnie, są w tym roku do wydzierżawienia. Życzący mieć dokładną informacją, uda się po nią do Właściciela domu Nr 1260, przy ulicy Nowy świat.

Przybył w tych dniach OGRODNIK z Holandji, zawiadamia Łaskawą Publiczność, iż sprowadził znaczny transport CEBUL Kwiatowych rozmaitych, prawdziwych holenderskich świeżych, w różnych kolorach, iako też DRZEWEK owocowych, iako to: Gruszek, Jabłonek, Sliwek, Czeresni, Aprikoz, i t. p., które sprzedaje w Hotelu Lipskim pod Nr 22 Stacji na dole po lewej stronie w podwórzu. *Georg Schuch*.

Dzisiaj rano zimna stop: 1. Wczoraj w południe ciepła 1. *Jutro w handlu dla lewskiego przy ulicy Bednarskiej* Zupa ryb: Barszcz ze stynką, Szczupak 2ki, Sandacz z kapar: sos, Lin z kapus: Karp na szaro, Okoń z jaia: Kara z bismar: lub wszystkie smażone dla słabych osób potrzebujących, niektóre potrawy mięsne.